

Búcsú Bencéné Szabó Márta evangélikus lelkésztől

1957–2024

■ KECZKÓ SZILVIA

Isten, a mi mennyei Atyánk, az élet és halál Ura megszorít, de meg is vigasztal, megaláz, de fel is emel, sírba visz, de meg is elevenít. Mulandóvá tette életünket bűneink miatt, de egyszülött Fiát is adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Ezért, amikor most megállunk Bencéné Szabó Márta testvérünk koporsója mellett, Istenhez fordulunk kegyelemért, nála keresünk vigasztalást, útmutatást, reménységet, először egy személyes emlékezés és az életút felidézésén keresztül.

Messenger-üzenet hangja pittyen 2024. június 9-én, éjfél előtt néhány perccel: „Kedves Szilvi és Pali! Köszönjük mai jelenléteteket. Nekem nagyon sokat jelentett, hogy ti áldottatok meg. Ahogy Pali a köszöntésében mondta, kicsit szüleitekként tekintettetek ránk, és mi is kicsit úgy tekintettünk rátok, mint gyermekeinkre – ha ez nem tolakodó. Amikor, Szilvi, becsöngettél a Budavárba, jelentkezve a hatodéves szolgálatra, én nyitottam ajtót. Bemutatkoztunk egymásnak, és a másodperc törtresze alatt eldőlt bennem, ezt a lányt én kedvelem. És így lett. S talán ez kölcsönös volt.”

Az volt. S talán ezért állok éppen én ma itt, bár azt gondolom, nagyon sokan állhatnának, idehözva saját személyes emlékeiket.

Szabó Márta 1957. május 28-án született Bokodon, Szabó Mihály negyedik-ötödik és Barabás Etel harmadik-negyedik gyermekeként ikertestvérével, Palival együtt. Édesapja első felesége gyermekszülés közben halt meg, de a háborút követően az édesapa újra megnősült, és az öt testvér a nagy különbség ellenére egyformán nagy szeretetet kapott. A szülők a kis közösség megbecsült gazdálkodói voltak ház körül nevelt állatokkal, szőlővel, szántóföldekkel. A családi otthon melegéhez és békéjéhez hozzájárult a közösen végzett feladat, a gyermekek életkoruknak megfelelően vonódtak be a gazdálkodásba. Márti sosem feledte, honnan jön, ízig-vérig megmaradt derék, dolgos, a feladatot meglátó és megfogó, becsületes és tiszta szívű, őszinte lánynak, asszonynak.

A család elsőbbségét és fontosságát sosem tagadta, és ezt élte teljes szívvel, így emlékeznek erre gyermekei, de gyülekezeteinek tagjai is. Mennyire nagyszerű és különös, hogy mind a gyermekek, később az unokák, mind a rábízott hívek egyformán érezték a szerető gondoskodást! Első volt a családja, de az Első után első volt a gyülekezeti nagy családja.

Válaszüzenet 2024. június 9-én, néhány perccel éjfél előtt: „Kedves Márti és Imsi! Mi is mindent köszönünk, és nagy hálával emlékezünk mindig rátok! Nagyon szép ünnep volt a mai, és mennyi ember! Márti, kérlek, ne haragudj, hogy nem maradtunk ott ebédre, de nem akartuk a gyermekeinket a vasárnapi ebéddel magukra hagyni...” A válasz azonnal érkezett két szívecske közé ékelve: „Ez így van rendjén. Első a család.”

Megnyilvánult ez a kamaszgyerekek éjszakai cipőszámolásában vagy abban, hogy ez az aggódó szeretet sosem volt terhelő. De megjelent abban, hogy a gyerekek saját vallomásuk szerint sosem szenvedtek hiányt semmiben, mert mesteri ügyességgel és a két nagy életfeladat kiegyensúlyozásával élte a mindennapokat. És megnyilvánult abban, ahogy egyszerűen Istenre figyelt, és az emberekkel törődött.

Az Istenre figyelés, az Isten szeretetéből merítő, azt továbbadó attitűd sem volt minta nélkül való.

Márti családjával együtt kisgyermekkorától kezdve rendszeres látogatója volt az istentiszteleteknek, konfirmált, majd fontossá váltak számára az ifjúsági órák, a nyári táborok. Középiskolai tanulmányait az esztergomi közgazdasági szakközépiskolában végezte, majd egy évig dolgozott, de a gyermekkori, ifjúkori családi és gyülekezeti élmények, behatások nyomán jelentkezett az Evangélikus Teológiai Akadémiára.

Meghatározó időszak következett. Aktív közösségi élet, énekkar, életre szóló barátságok... És életre szóló szerelem. 1980-ig, az esküvőig sokszor elhangzott a kérdés vőlegényétől, Bence Imrétől: „Hány gyermeket szeretnél? Mert én négyet.”

Aztán így lett. Orsi, Doma, Győző és Zsolti. A szinte kortárs nagyifis, irtó kedves lány a vári hatodévből, a lázadó korú, hosszú hajú srácok a kisifiből – példa, ahogy lelkészgyerekként aktív tagjai voltak a vári ifinek. Egyikük kedvenc társasjátékom megálmodója, másikuk nagyra becsült lelkész-kolléga, nemrégiben útítárs. És egy kislány, aki egyszer csak becsengetett, hogy jegyesoktatnám-e...

Nyilván nem az én emlékeim és kapcsolódásaim a fontosak, hanem az, hogy ti mind a négyen várva várt, örömmel fogadott, Istentől ajándékként megélt gyermekek lehettetek. Valaki így vall: „Irigyeltem a gyermekeiket és unokáit, hogy ilyen jó fej nagymamájuk van.”

De mindez talán nem lehetett volna így, ha nincs mellette egy olyan társ, akivel minden örömet és bánatot megoszthatott, akivel közösen valósították meg az álmokat, és együtt mindig tudták, mennyi az elég, mikor kell pihenni menni, és mikor kell otthagyni a templomajtót és elkezdni a panírozást. De csak együtt tudták. Együtt tudták megoldani. És megoldották.

A közös szolgálat 1981-ben kezdődött, amikor Mártit itt, Bokodon gyülekezeti munkatárssá avatták. Szolgált Vadosfán és a szórványokban, a következő évtől Szilsárkányban, egy évvel később pedig már Luther-kabátban tehetett ugyanott. A beledi és szilsárkányi évek szolgálattal, gyermekek születésével és a kettő közti bravúros és békés egyensúlykereséssel teltek. 1989-ben Bakonycsernyére került a család meghívás alapján, amely időszakban Márti beiktatott parókus lelkésze volt a sári közösségnek. De lelkési aktivitását sosem korlátozta saját gyülekezetére, szívébe belefért sok rendezvény gazdájának lenni, finn testvérekkel kapcsolatot ápolni, bodajki Szélrózsát szervezni, LVSZ-nagygyűlés nyitó istentiszteletén szolgálni vagy épp a bakonycsernyei ifisek pótmamája lenni. Azt pedig már idéztem, mi lett volna velük nélküle...

A budavári gyülekezet 1998-as meghívását Márti biztatására fogadta el a család. Akkor is gyermekei érdekeit szem előtt tartva gondolta ezt jónak. Az utolsó időszak következett, huszonhat gazdag, változatos év. Ebből huszonegyet ismerhettem már én is. Személyes hálámat fogalmazom meg akkor, amikor arra emlékszem, hogy saját gyermekeim születésének, apró korának idején Márti volt a budahegyvidéki gyülekezet kisegítő lelkésze, évekig járt le hozzánk, segítve a munkánkat, és lehetővé téve azt, hogy otthon maradjak a gyermekeimmel. Így a vári gyülekezet mellett a hegyvidéki gyülekezet tagjai is megismerhették és szívükbe zárhatták őt. Számtalan kedves szolgálat és személyes kapcsolat kötődik mindkét közösséghez.

2013-ban lett a budavári gyülekezet beiktatott másodlelkésze, és ettől kezdve – a kirepülő gyerekek nyomán is – még aktívabban segítette a gyülekezet munkáját, támogatva ezzel férjét, aki ekkor már esperesként az egyházmegye ügyeit is vitte.

2012-ben született első unokája, majd azóta további nyolc. Hálás örömmel volt jelen mindegyikük életében, a közelben lakóktól a legtávolabbiakig. Nagyon készült a nyugdíjas évekre, amikor még több időt szentelhet majd nekik.

Júniusban diagnosztizált betegségéből, augusztusi műtétjéből szép lassan felépülni látszott, ám december 6-ára virradóan minden emberi tervezés és várakozás felülíródott. Mi még nem értjük, miért.

Drága Márti, egykori pótanyukám, kedves barátom, támogatóm, Isten veled!